

Dosarul nr. 3ra-182/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – O. Țurcan

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – G. Dașchevici, V. Clima, M. Guzun

ÎNCHEIERE

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Valeriu Dumitriu,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de către Valeriu Dumitriu împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică
și Inspectoratului General al Poliției cu privire la anularea răspunsurilor, obligarea
examinării cererii, repararea în mod solidar a prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 29 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
casat hotărârea din 05 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a
emis o nouă hotărâre, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea lui Valeriu
Dumitriu,

constată:

La data de 24 august 2018 Valeriu Dumitriu a depus cerere de chemare în
judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Inspectoratului
Național de Patrulare și Inspectoratului General al Poliției, prin care a solicitat
anularea răspunsurilor nr. INP/1-DE-103/18 din 14.06.2018 și nr. INP/D-302/18 din
13.08.2018 al Inspectoratului Național de Patrulare, obligarea examinării cererii din
26.06.2018 adresată Inspectoratului General al Poliției, recuperarea în mod solidar
a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 14 mai 2018 a depus
o cerere la Inspectoratul Național de Poliție, prin care a solicitat să fie informat
despre acțiunile/inacțiunile întreprinse de angajații INP în privința conducătorilor
auto de model Opel Corsa, cu n/î XXXX, și Volkswagen Passat, cu n/î XXXX, care
la data de 10 mai 2018, între orele 08:18-10:07 au parcat neregulamentar
automobilele în curtea casei de locuit nr. 3 din strada XXXX, mun. Chișinău, fapt
care a dus la blocarea accesului la imobilul aflat în proprietatea sa din strada XXXX
nr. 1/3, mun. Chișinău.

Reclamantul a menționat că a efectuat trei apeluri la numărul de urgență 112,
însă acestea au fost neglijate de către poliție.

Potrivit răspunsului nr. INP/1-DE-103/18 din 14 iunie 2018, recepționat la 25
iunie 2018, Inspectoratul Național de Patrulare i-a comunicat că urmare a examinării

petiției, s-a stabilit că la data de 10 mai 2018 angajații Brigăzii de patrulare a Inspectoratului Național de Patrulare s-au deplasat la fața locului, conform solicitării și informației parvenite, unde au constatat că careva automobile care ar bloca accesul spre imobilul menționat în cerere nu se aflau, fapt confirmat prin probe foto făcute la fața locului. Astfel, fiind supuse aprecierii materialele acumulate pe faptul încălcării RCR de către conducătorii automobilelor de model Opel Corsa cu n/î XXXX și Volkswagen Passat cu n/î XXXX pe strada XXXXX, nr. 1/3 și nu a fost posibil de a stabili componența de contravenție, pe motiv că nu sunt probe suficiente pe faptul comiterii contravenției.

Reclamantul nefiind de acord cu răspunsul Inspectoratului Național de Patrulare, la data de 26 iunie 2018, a depus o cerere prealabilă la Inspectoratul General al Poliției, prin care a cerut examinarea cererii, tragerea la răspundere conform legii a persoanelor vinovate de blocarea accesului la imobilul din strada XXXX, nr. 1/3 la data de 10 mai 2018, în intervalul de timp 08:18-10:07 și, după caz, în privința angajaților Inspectoratului Național de Patrulare să fie dispusă ancheta de serviciu, cu posibilitatea tragerii acestora la răspundere disciplinară, etc.

La data de 17 august 2018 a intrat în posesia răspunsului Inspectoratului Național de Patrulare nr. INP/D- 302/18 din 13 august 2018, prin care i s-a comunicat că în privința ofițerilor Inspectoratului Național de Patrulare, care au cercetat neglijent petiția au fost aplicate măsuri de influență corespunzătoare, care s-au răsfrâns asupra mărimii indemnizației unice lunare acordate, iar față de șoferii bănuți în comiterea contravenției nu s-au pornit dosare contravenționale din lipsă de probe.

Consideră că aceste răspunsuri sunt formale, emise cu încălcarea și neaplicarea legii, în răspunsurile contestate nu se face trimitere la normele legale și nu sunt motivate. În condițiile art. 2 al Legii contenciosului administrativ, răspunsurile menționate sunt asimilate unui act administrativ, astfel fiindu-i încălcat un drept prevăzut de lege, or, nu i-a fost comunicată integral informația solicitată, și anume calificarea faptei contravenționale comise de presupușii făptași, cuantumul sancțiunii aplicate și dacă la general a fost pornit proces contravențional în privința făptașilor, respectiv acțiunile poliției la general, privind examinarea cazului de blocare a accesului din curte.

Lezarea drepturilor sale în calitate de cetățean și examinarea necorespunzătoare a petiției sale reprezintă o desconsiderare a personalității sale, iar acest fapt i-a creat suferințe morale. Îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, din partea funcționarului public, au cauzat încălcarea normelor de drept, ce i-a lezat onoarea și demnitatea, fapt care argumentează suplimentar necesitatea reparării prejudiciului moral, făptașii fiind exonerati de la răspundere contravențională.

Prin hotărârea din 05 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Valeriu Dumitriu împotriva Inspectoratului Național de Patrulare și Inspectoratului General al Poliției cu privire la anularea răspunsurilor nr. INP/1-DE-103/18 din 14.06.2018 și nr. INP/D-302/18 din 13.08.2018 al Inspectoratului Național de Patrulare, obligarea examinării cererii din 26.06.2018 adresată Inspectoratului Național de Patrulare și

recuperarea prejudiciului moral în mod solidar în mărime de 10 000 lei ca fiind neîntemeiată. (f.d. 115, 120-127)

În motivarea soluției sale instanța de fond a concluzionat, în baza normelor de drept ce reglementează raportul juridic litigios, Inspectoratul Național de Patrulare, Inspectoratul General al Poliției a răspuns în corespundere cu cerințele formulate din petițiile înregistrate cu nr. D-103/18 din 14.06.2018 și nr. D-302/18 din 12.07.2018, ori prin răspunsurile oferite a comunicat lui Valeriu Dumitriu despre acțiunile întreprinse de colaboratorii Inspectoratului Național de Patrulare, în acest sens, fiind indicat despre faptul deplasării acestora la fața locului despre faptul înregistrării foto, precum și despre rezultatele examinării pretinselor încălcări.

Totodată, Valeriu Dumitriu a fost informat despre aplicarea măsurilor coercitive în privința ofițerilor de patrulare, care s-au deplasat la fața locului, manifestată prin diminuarea indemnizației unice lunare acordate ca urmare a constatării neglijării prevederilor contravenționale.

Instanța de fond a considerat că pretențiile lui Valeriu Dumitriu sunt lipsite de suport factologic, deoarece petiționarului i s-a acordat răspuns la toate solicitările formulate, respectiv nu poate pretinde formularea răspunsului conform propriei sale redări sau într-un anumit sens, după dorința personală, ori autoritatea publică, în acest sens, este investită cu putere discreționară.

În baza Ordinului nr. 202 din 22 aprilie 2020 al Ministerului Afacerilor Interne s-a numit Inspectoratul Național de Securitate Publică succesor de drepturi al Inspectoratului Național de Patrulare și al Direcției Generale Securitate Publică prin absorbție. Prin extrasul din Registrul de stat al unităților de drept la data de 27.04.2020 a fost înregistrat Inspectoratul Național de Securitate Publică de către IP „Agenția Servicii Publice” Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept. (f.d. 146, 147)

Prin decizia din 29 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a casat hotărârea din 05 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către Valeriu Dumitriu împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică și Inspectoratului General al Poliției cu privire la anularea răspunsurilor, obligarea examinării cererii, repararea prejudiciului moral. (f.d. 156, 157-164)

Instanța de apel în motivarea soluției sale a reținut că prevederile Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11.05.2000 invocate de către Valeriu Dumitriu, nu pot fi aplicate în prezenta speță, deoarece circumstanțele cauzei derivă dintr-o presupusă faptă contravențională, iar prin cererea din 26 iunie 2018, a cărei examinare Valeriu Dumitriu o pretinde prin cererea de chemare în judecată, nu a fost solicitată furnizarea unor informații, ci tragerea la răspundere contravențională a persoanelor vinovate de parcare neregulamentară și blocarea accesului la imobil.

Astfel, solicitând obligarea Inspectoratului Național de Securitate Publică și Inspectoratului General al Poliției să examineze cererea din 26 iunie 2018, Valeriu Dumitriu nu își apără dreptul său de acces la informație, ci pretinde intentarea unui proces contravențional în privința faptașilor.

În această ordine de idei, instanța de apel a indicat că la examinarea circumstanțelor sesizate de către Valeriu Dumitriu (parcare neregulamentară), Inspectoratul Național de Securitate Publică a acționat în baza Codului

contravențional. Deci, nu a acționat în calitate de autoritate publică, în sensul art. 7 din Codul administrativ, ci în calitate de agent constatator, iar activitatea acestuia nu a fost efectuată pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, ci în domeniul dreptului contravențional.

Totodată, instanța a considerat că pretențiile lui Valeriu Dumitriu (examinarea cererii, prin care s-a solicitat atragerea la răspundere contravențională) nu pot fi examinate în procedura contenciosului administrativ, deoarece prevederile Codului administrativ și ale Legii contenciosului administrativ nu sunt aplicabile raporturilor juridice ale autorităților publice care acționează în baza Codului contravențional.

Pe cale de consecință, instanța de apel a constatat că acțiunea lui Valeriu Dumitriu este inadmisibilă, iar prima instanță nejustificat a purces la examinarea acesteia în fond, deoarece drepturile reclamantului nu sunt încălcate prin una din formele activității administrative.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond, Valeriu Dumitriu le-a contestat cu recurs, criticându-le pentru nelegalitate și solicitând casarea deciziei din 29 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 05 decembrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi decizii, prin care a admite acțiunea în sensul formulat. (f.d. 168-170,176-178)

Recurentul consideră că speței îi sunt aplicabile prevederile art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, deoarece răspunsurile contestate sunt asimilate actului administrativ, nefiind contestate actele procedurale emise de organul de urmărire penală sau actele emise de agentul constatator în procedură contravențională.

Cu referire la termenul de depunere a recursului se reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de apel a pronunțat decizia la data de 29 iulie 2020.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de apel a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei nemotivate la data de 30 iulie 2020, fiind recepționată de către Valeriu Dumitriu, Inspectoratul Național de Securitate Publică și Inspectoratul General al Poliției la aceeași dată, fiind confirmat prin extrasul din poșta electronică, iar la data de 06 august 2020 a fost depus recurs nemotivat de către Valeriu Dumitriu.

Decizia motivată a fost expediată la data de 18 decembrie 2020, fiind recepționată la aceeași dată de către Valeriu Dumitriu, fapt confirmat prin informația de expediere a actului judecătoresc prin poșta electronică. (f.d. 167)

Valeriu Dumitriu a depus recurs motivat la 10 ianuarie 2021. (f.d. 176-178) Astfel, dreptul a fost exercitat în termen.

La 05 ianuarie 2021 și la data de 12 ianuarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Inspectoratului Național de Securitate Publică și Inspectoratului

General al Poliției copia recursului nemotivat și a recursului motivat declarat de către Valeriu Dumitriu. (f.d. 172, 179)

Completul specializat relevă că Inspectoratul Național de Securitate Publică și Inspectoratul General al Poliției au recepționat copia recursului expediat, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele dosarului și a extrasului pe de poșta electronică. (f.d. 179, 180, 181)

La data de 27 ianuarie 2021 reprezentantul Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratului Național de Securitate Publică a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Valeriu Dumitriu, deoarece temeiurile de înaintare a cererii de recurs sunt neîntemeiate și neargumentate. (f.d. 182-186)

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în

contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Valeriu Dumitriu se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas